

Przystanek historia

<https://przystanekhistoria.pl/pa2/tematy/aparat-bezpieczenstwa/66153,Historyczno-prawna-analiza-struktur-organow-bezpieczenstwa-panstwa-w-Polsce-ludo.html>

Historyczno-prawna analiza struktur organów bezpieczeństwa w Polsce Ludowej (1944-1990)

Historyczno-prawna analiza struktur organów bezpieczeństwa państwa w Polsce Ludowej (1944-1990). Zbiór studiów

OKRES HISTORYCZNY

(1970-1980) Od Gdańska do Gdańska (1980-1990) Epoka Solidarności (1945-1948) Pierwsze lata Polski Ludowej (1948-1956) Stalinizm w Polsce (1956-1970) Od Października do Grudnia

Autor: ADRIAN JUSUPOVIĆ, RAFAŁ LEŚKIEWICZ

01.01.2013

Na mocy postanowień związanych z ustawą o zmianie ustawy o zaopatrzeniu emerytalnym żołnierzy zawodowych oraz ich rodzin oraz ustawy o zaopatrzeniu emerytalnym funkcjonariuszy Policji, Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego,

Agencji Wywiadu, Służby Kontrwywiadu Wojskowego, Służby Wywiadu Wojskowego, Centralnego Biura Antykorupcyjnego, Straży Granicznej, Biura Ochrony Rządu, Państwowej Straży Pożarnej i Służby Więziennej oraz ich rodzin IPN został zobowiązany do opracowania „Informacji o przebiegu służby osób aktualnie pobierających świadczenia emerytalne za służbę w komunistycznych organach bezpieczeństwa państwa”. Kwerenda objęła ponad 200 tys. osób. Konsekwencją tego było powołanie w archiwum IPN zespołu odpowiedzialnego za prowadzenie kwerend i analizę dokumentów osobowych w celu ustalenia okresu pełnienia służby w organach bezpieczeństwa, o których mowa w art. 3 ustawy o ujawnianiu informacji o dokumentach organów bezpieczeństwa państwa z lat 1944–1990 oraz treści tych dokumentów.

Autorzy podejmują niezwykle ważny problem z punktu widzenia prawniczego, jakim jest zakres znaczeniowy pojęcia „Służba Bezpieczeństwa” na gruncie Ustawy z dnia 18 października 2006 r. o ujawnianiu informacji o dokumentach organów bezpieczeństwa państwa z lat 1944–1990 oraz treści tych dokumentów, czyli tzw. ustawy lustracyjnej (...).

Tekst nie stanowi powtórzenia stanowisk dotychczas prezentowanych w doktrynie. We wnioskach końcowych Autorzy zajmują stanowisko, że „za proces rozwiązania SB w rozumieniu ustawy o UOP i ustawy lustracyjnej z 2006 r. uznać należy proces zwolnienia ze służby funkcjonariuszy SB, przeprowadzony w trybie art. 131 ustawy o UOP i przepisów wykonawczych do tej ustawy (...), a za jednostki SB te struktury MSW, których funkcjonariusze podlegali zwolnieniu”. Podkreślają ponownie, że określenie jednostek należących do SB „jest (...) możliwe jedynie przy odwoływaniu się do »aktów prawnych niższego rzędu«”. Sądzą, że takie podejście badawcze jest zasadne. Jego trafność wynika ze specyfiki instytucji, którą Autorzy badają.

prof. dr hab. Mirosław Granat

Sama idea i przedmiot recenzowanej książki zasługuje na publikację – będzie ona stanowiła ważną pomoc naukową w najbliższych latach w badaniach naukowych nad „cywilnymi” i wojskowymi strukturami bezpieczeniackimi PRL.

prof. dr hab. Andrzej Rzepliński

Praca ma charakter wysoce specjalistyczny, nie jest lekturą łatwą – nie sposób jednak nie doceniać jej wartości encyklopedycznych. Jest efektem żmudnej kwerendy i powinna – nadzieję tę wyrażają zresztą i Autorzy – stać się podstawą do specjalistycznej dyskusji dotyczącej struktur komunistycznego aparatu represji, w tym zwłaszcza SB. Autorzy, drobiazgowo analizując wewnątrzresortowe normatywy i praktykę, usiłują między innymi rozstrzygnąć, w

którym okresie, jakie jednostki MSW były uznawane za „esbeckie”, a jakie uchodziły za milicyjne czy ogólnoresortowe.

dr hab. Filip Musiał

COFNIJ SIĘ